

MARAN MEOR מרן מאור ישראל YISRAEL

The Center for the Heritage of Maran
Under the personal supervision of Rabbi Yitzchak Yosef shlita,
Chief Rabbi of Israel, the Rishon Letziyon

Publication #210 | 27.01.18 יח שבט ה'תשע"ח

פרשת יתרו Parashat Yitro

Please treat this sheet with proper respect and discard properly

Do not read in the middle of Tefilla or Torah reading

Insights

Pearls of Wisdom from Maran Rabbi Ovadia on the weekly Torah portion

"הר סיני" (יט, יא).

"...Har Sinai..." (19:11)

Maran HaRav Ovadia Yosef wrote (Meor Yisrael - 1, pg 230) that the Tosafot in Masechet Taanit say that Har HaMoria is Har Sinai, and that it is called Moria since from it came fear (Mora) to idol worshippers.

However, this seems very strange because we do not find any connection between Har Sinai and Har HaMoria as the Maharsha writes that the verse tells us that we are to build the House of Hashem on Har HaMoria which implies that it could not possibly be the same mountain as Har Sinai. The Maharatz Chiyut also expresses astonishment on this Tosafot and asks how is it possible to say that the two mountains were really the same mountain since we know one of them was in Israel and the other was outside of Israel.

Maran HaRav Ovadia zt"l writes that he was thankfully able to find an answer to explain this strange passage. He brings down the Midrash that says that Har Sinai came from Har HaMoria, because Hashem took a piece of Har HaMoria (just as one takes Challah from Dough) from the location of Akedat Yitzchak and planted it in Sinai because it is befitting to receive the Torah on the location that Yitzchak was bound. Therefore, it can be explained that Har Sinai originated from Har HaMoria.

From the Desk of the Rishon Letziyon

Responsa of Rabbi Yitzchak Yosef shlita, the Rishon Letziyon

אם יש לראש ישיבה או לרב עיר דין של מרא דאתרא

סבת תשע"ה
לכבוד היקר והנעלה, הרה"ג הרב א. ז. שליט"א
אשרוד

פשוט וברור שאין לרב עיר דין מרא דאתרא כלל, ואף שחייבים לכבדו כמו שמכבדים כל תלמיד חכם, אבל אין חייבים לשמוע לכל הלכותיו, ומרא דאתרא נמדד לפי גדלות בתורה ובהלכה, ולא לפי בחירות. ובפרט כיום שהפוליטיקה מאד מעורבת בענין מינוי רבנים, ואמנם פעמים שיש סיעתא דשמיא ביד גדולי הדור למנות תלמיד חכם הבקי בהלכה ומורה הוראות, להיות כרב עיר. אך פעמים שלא עלה בידם, והיו דברים מעולם שמינו רבני ערים עמי ארצות שידעו רק דברי אגדה ומוסר, ולא היו בקיאים בהלכות אורח חיים ויורה דעה, או שהיו בקיאים בעניני חושן משפט ואבן העזר, ושימשו בדיינות, אבל לא ידעו הלכות אורח חיים ויורה דעה, והם מורים מהסברה בעלמא, וטועים פעמים רבות. ואם כן איך אפשר לומר על אותם רבני ערים שיש להם דין מרא דאתרא אם הם לא בקיאים באורח חיים ויורה דעה. ומי מינה אותם למרא דאתרא, חברי הגוף הבוחר שנתמנו על ידי פוליטיקאים, האם זה מה שעושה אותם למרא דאתרא, אילו היו הרבנים בוחרים, וקצת נציגי הצבור, ניחא, אבל כאשר רוב הבורים או כולם הם נציגי צבור ולא רבנים, או שמתמנים על ידי פוליטיקאים, איך אפשר לומר על מי שנבחר שיש לו דין מרא דאתרא. ולכן יש לדון בכל מקרה לגופו.

והנה לשיטתו גם אשכנזי שלמד אצל ספרדים, ולא למד כלום מרבני אשכנז, צריך לעשות בכל מכל כל כמנהגי הספרדים. וזו לא שמענו שיאמר כן. ואמנם, אין זה קשור אם למד מאביו או לא, אלא העיקר הוא שבארץ ישראל יש למרן דין כמו מרא דאתרא, וכמו שכתבו רבים מהאחרונים. ואילו הרה"ג הג"ל היה יודע מדברי האחרונים הרבים שהובאו בעין יצחק ח"ג, לא היה מורה כן לספרדים לשנות מנהגייהם כאן בא"י. וגם בחו"ל אין לספרדי לשנות מנהג אבותיו, לאור גדלותו של מרן הב"י, שהוא גדול הדורות, כמבואר כ"ז בעין יצחק ח"ג, ומאי חזית לנהוג כהרמ"א ולא כהב"י שגם הרמ"א הכיר בגדלותו העצומה.

וידעתי כי יש המלמדים לתלמידיהם שאין לספרדים מחוייבות כלפי הוראות מרן, ושמרן איננו מרא דאתרא של אר"י, וכתבו לחדש שהחזו"א נקרא מרא דאתרא של אר"י, והלכה כמותו בכל מקום. וכ"ז גרם להם שאין רצונם לעיין בדברי גדולי רבותינו האחר, ואפי' בספרי השו"ת שלהם. וחלילה להימשך אחר הוראות אלו.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

ולגבי ראש ישיבה, הנה בס' דעת נוטה ח"ב עמ' לד. נזה"ח עמ' ריא כתבו בשם הגר"ח קניבסקי שלי"י, שבחור ספרדי שרבותיו מבני אשכנז ולא למד כלום מרבני ספרד, דינו כבן אשכנז לכל דבר. וכל

www.moreshet-maran.com

To subscribe to this newsletter by e-mail, to help distribute, or to provide financial support, e-mail: lu7156775@gmail.com

- Dissemination of Maran HaRav Ovadia Yosef's Torah Literature - Torat Maran Daily Halacha - Publishing House - Kovetz Bet Yosef Monthly Publication - G'mach for Lending Sefarim Written by Maran - "History of the Chief Rabbis" Project - "Teachers of Yeshivat Porat Yosef" Project - Weekly Shabbat Pamphlets - Live Shiurim via Telephone

The Center for the Heritage of Maran - Lehavin :U'lhaskil

Hilchot Kiddush - Kosher Wine and Kiddush

(Taken from Hazon Ovadia - Shabbat 2)

1. Wine that was cooked is usable for kiddush and one may make a hagefen on it. Therefore, one may make kiddush on wine that was pasteurized.
2. Wine in which honey was added as a sweetener may still be used for kiddush, although there are those who say it cannot be used since it is no longer befitting to be used for the libation of the mizbeyach. However, since it is not befitting for use on the alter only on account that the verse specifically states that no honey may be used on the mizbeyach and not because there is something essentially wrong with the wine, wine with honey may be used for kiddush and havdala. Sweet wine may also be used for kiddush and havdala.
3. Wine that is prohibited from which to drink is not permissible to use for kiddush. The same applies to "stam yenam".
4. In a place where wine is scarce and there is only beer or alcohol, one should make kiddush on bread on Friday night and make kiddush on the alcoholic beverage in the morning.
5. Havdala or kiddush may not be made

- on alcoholic beverages (other than wine) unless there is no wine in the city and people in the locale generally drink the alcoholic beverages. However, in a place that has wine, one may not make kiddush on other alcoholic beverages.
6. One should not make a beracha aharonah after drinking wine of kiddush since his birkat hamazon will absolve him from the need to make a beracha aharonah.
 7. Kiddush can only be made in a place of seuda (meal), so if one makes kiddush but does not make a seuda, one does not fulfill his obligation of kiddush. This is learned from the verse that says "Vekarata leshabbat oneg" where we learn that the place where you call out shabbat (where you make kiddush) should also be the place of oneg - enjoyment (your meal). Therefore when one comes home from the synagogue he must make kiddush. If one had the intention to eat in one corner of the room and then instead has to eat in another corner, he bediavad fulfilled his obligation of kiddush as long as it is one large room and he does not have to repeat kiddush.

Maran speaks on social issues

מורה שבעלה הולך בגילוי הראש

כה תמוז תשל"ג

לכבוד ידידנו הדגול רב פעלים לתורה ולתעודה ר' זאב ברוך נ"י

מפקח בחינוך ממ"ד, חיפה
שלום וישע רב.

מכתבו מיום כד ניסן ש.ז. נתקבל בזמני, ולרוב טרדותי נבצר ממני אז להשיבו, ואחר עד עתה, ומאתו הסליחה. וקעת לקחתי זמן קט ואתכבד להשיבו:

בהיות ומעיקר הדין אין איסור לאיש ללכת בגילוי ראש, כמו שכתב מרן הבית יוסף אורח חיים סימן צא, בשם מהר"ם, וכתב, "ומה שאמרו בשבת (ק"ח): תיתי לי דלא סגינא ד' אמות בגילוי הראש, זהו רק ממידת חסידות". (וכן הוא בתשב"ץ סימן תקמו). וראה עוד בתשובת מהרש"ל סימן עב. ובביאורי הגר"א רסח. ובברכי יוסף סימן ב ועוד אחרונים.

לפיכך מורה שמעידה על עצמה שהיא בת ישראל כשרה, ומנהיגה את ביתה באורח חיים מסורתי ע"פ תורתנו הקדושה, ולא נשמע עליה שום לזות שפתים, זולת שבעלה הוא בגילוי ראש, אין לדחותה ממשרת הוראה בב"ס דתי, כל שהיא עצמה לובשת בצניעות ומכסה את ראשה כדת וכדין.

על כל פנים, יש לבא בדברים, ולנסות להשפיע בדרכי נועם על בעלה של המורה שיואיל לכסות ראשו כהלכת גוברין יהודאין ולא יבוש מפני המלעייגים, ולמוכיחים נעם ועליהם תבא ברכת טוב.

ככבוד רב,

עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל

MORESHET MARAN

www.moreshet-maran.com

Your link to the largest content on Maran zt"l

Video Shiurim – Live Streaming – Halakha Corner – Clips – Media – Stories – Eulogies – Wide variety of other content

Have a Halachik question? Ask the Rabbi!

Get answers based on the rulings of Maran HaRav Ovadia Yosef zt"l and his son Maran the Rishon Letzion HaRav Yitzchak Yosef shlit"a.

office@moreshet-maran.com | www.moreshet-maran.com

Stories

Personal Stories Related to Maran zt"l

How dare do you rebuke us?

When Maran HaRav Ovadia was in Egypt, he had a very difficult battle to establish proper kashrut guidelines for the community. One of his students at that time explained the following:

"Maran was with us for three years in Egypt. During that time he taught us what he had learned from his Rabbis. Before Maran, we were taught by Rav Hayim Dweck HaKohen, whose father was a great mekubal who would take several minutes to perform Birkat Kohanim due to the fact that he prayed with the kavanot of the Arizal.

Rabbi Hayim taught us how to properly slaughter animals and one time decided to take us to the slaughter house to teach us how to slaughter large animals. When we arrived I saw that before the slaughter, Arab workers were hired to come beat

the animals on the head with extremely large batons to immobilize them. The animals would fall to the floor due to the impact.

When I saw this, I immediately went to one of the "Rabbis" of the community and explained the situation to him and explained that this procedure renders the animal a terefa and unkosher for slaughter. This "Rabbi" began to yell at me and challenge me saying how dare I come to rebuke his authority. I kept quiet because I saw he had no interest in listening to me but I realized just how unfortunate the situation was under this type of leadership. This was the type of environment that Maran zt"l had to deal with and I appreciate how hard it must have been for him to be able to overcome these people and establish proper kashrut in Egypt."